

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคแห่งการสื่อสารไร้พรมแดน หรือยุคโลกาภิวัตน์นี้ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว สภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งมีการแข่งขันเพื่อหาโอกาสขึ้นไปยืนอยู่แถวหน้าในเวทีทุกระดับ ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้มีการนำเอาระบบสารสนเทศมาใช้ในการทุกหน่วยงาน ตัวอย่างเช่น ด้านการเงิน บัญชี การผลิต คลังสินค้า จัดเก็บเอกสาร รายงาน และด้วยความสลับซับซ้อนในการปฏิบัติงานทั้งในด้านบุคลากร เครื่องมือต่าง ๆ ที่เพิ่มสูงขึ้น เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานยุคใหม่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ความล้มเหลวอาจเกิดได้กับทุกคนที่มิได้ติดตามความก้าวหน้าของการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการ และเทคนิคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน ก็จะทำให้ตกอยู่ในสถานะที่ไม่สามารถพัฒนาตนเองได้ หรือตามไม่ทันต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพราะในยุคแห่งการสื่อสารไร้พรมแดนนั้น ความรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาตนเอง และการปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล กองทัพจึงควรส่งเสริมกำลังพลให้มีความรู้มากยิ่งขึ้นทั้งในด้านการทหาร และอื่น ๆ เมื่อกำลังพลมีความรู้ ทักษะมากขึ้นประสิทธิภาพของหน่วยงานก็จะสูงขึ้นด้วย ดังนั้นการจะพัฒนากองทัพให้เป็นกองทัพที่กะทัดรัด ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ สิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดจึงควรตระหนักถึง ความจำเป็นใน “การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากร” โดยเห็นว่า หากบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแล้วย่อมทำให้กองทัพมีความแข็งแกร่ง เจริญก้าวหน้า และยังส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาไปในทางที่ดีและเหมาะสม

เช่นเดียวกับ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกระทรวงกลาโหมที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม และพัฒนาหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ โดยมีการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการด้านต่างๆ ทั้งด้านธุรการ การเงิน การประชุมระหว่างประเทศ ฯลฯ การเตรียมความพร้อมสำหรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนั้น ได้มีการพัฒนาบุคลากรขึ้นทั้งปริมาณ และคุณภาพ ด้วยจำนวนบุคลากรที่เพิ่มขึ้น และงานที่เพิ่มขึ้นในด้านการบริหารจัดการ และการเตรียมการ เพื่ออนาคตให้ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่กำลังก้าวไปอย่างไม่หยุดยั้ง ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง “การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม สังกัดกระทรวงกลาโหม” เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีประสิทธิผลต่อการรับใช้ประเทศชาติโดยรวมให้ดียิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

1.2.2 เพื่อศึกษาประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

1.2.3 เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในส่วนงานต่างๆ ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลต่างกัน มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่างกัน

1.3.2 ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน

1.3.3 ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารจัดการในสำนักงาน ปลัดกระทรวงกลาโหม มีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม มีจำนวนทั้งหมด 5,097 คน (กองกรรมวิธี กรมเสนาบดี, 2552)

1.4.2 ขอบเขตระยะเวลา

เป็นการศึกษาที่เริ่มดำเนินการในเดือน มีนาคม 2553 และจะแล้วเสร็จในเดือนเดียวกัน

1.4.3 ขอบเขตเนื้อหา เน้นศึกษาเรื่อง

- 1) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
- 2) ประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
- 3) ปัญหาและอุปสรรคจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

1.4.4 ตัวแปรอิสระ มีดังนี้

คุณลักษณะส่วนบุคคลของข้าราชการ ได้แก่

- 1) เพศ
- 2) อายุ
- 3) ระดับการศึกษา
- 4) ประสบการณ์ในการทำงาน
- 5) ชัยยศ
- 6) ตำแหน่ง
- 7) ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.4.5 ตัวแปรตาม มีดังนี้

- 1) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่
 - 1.1) เหตุผลที่เลือกนำมาใช้
 - 1.2) ลักษณะการใช้
- 2) ประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่
 - 2.1) เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
 - 2.2) ด้านข้อมูลข่าวสาร
 - 2.3) ลดค่าใช้จ่าย
- 3) ปัญหาและอุปสรรค ได้แก่
 - 3.1) ฮาร์ดแวร์
 - 3.2) ซอฟต์แวร์
 - 3.3) บุคลากร
 - 3.4) เครือข่าย (Network)
 - 3.5) ผู้ดูแลระบบ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.5.1 ใช้เป็นข้อมูลในการย้อนกลับมาพัฒนาหน่วยงานต่อไป
- 1.5.2 เป็นแนวทางให้กับหน่วยงานต่างๆ ที่สนใจเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ นำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน
- 1.5.3 เป็นประโยชน์ในการหาข้อเสนอแนะและแก้ไขปัญหให้กับหน่วยงานครั้งต่อไป

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการบริหารงานของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

1.6.2 หน่วยขึ้นตรงสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม (นขต.สป.) หมายถึง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งได้แก่

1.6.2.1 สำนักปลัดกระทรวงกลาโหม (สน.ปล.กห.)

1.6.2.2 สำนักนโยบายและแผนกลาโหม (สนผ.กห.)

1.6.2.3 สำนักงบประมาณกลาโหม (สพ.กห.)

1.6.2.4 สำนักเลขานุการสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม (สลก.สป.)

1.6.2.5 สำนักโยธาธิการกลาโหม (สยธ.กห.)

1.6.2.6 สำนักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม (สวท.กห.)

1.6.2.7 กรมเทคโนโลยีสารสนเทศและอวกาศกลาโหม (ทสอ.กห.)

1.6.2.8 กรมเสมียนตรา (สม.)

1.6.2.9 กรมพระธรรมนูญ (ธน.)

1.6.2.10 กรมการเงินกลาโหม (กง.กห.)

1.6.2.11 ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร (ศอพท.)

1.6.2.12 กรมการสรรพกำลังกลาโหม (กกส.กห.)

1.6.2.13 สำนักงานตรวจบัญชีกลาโหม (สดช.กห.)

1.6.2.14 สำนักงานแพทย์ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม (สนพ.สป.)

1.6.2.15 ส่วนประสานงานการพัฒนาระบบราชการกลาโหม (กพร.กห.)

1.6.3 บุคลากร หมายถึง ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมที่ได้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

1.6.4 Hardware หมายถึง ตัวเครื่องคอมพิวเตอร์ และส่วนประกอบที่มาพร้อมกับตัวเครื่องคอมพิวเตอร์

1.6.5 Software หมายถึง ระบบคำสั่ง หรือโปรแกรมที่จะให้เครื่องทำงาน เช่น Microsoft Office

1.6.6 เครือข่าย หมายถึง ระบบอินเทอร์เน็ตที่มีการใช้อยู่ในสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

1.6.7 ผู้ดูแลระบบ หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

1.6.8 เหตุผลที่เลือกนำมาใช้ หมายถึง เพราะเหตุใดบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม จึงเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.6.9 ลักษณะการใช้ หมายถึง คุณลักษณะของแต่ละบุคลากร มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ ไปใช้ในด้านใด เช่น การเงิน การจัดเก็บประวัติส่วนตัว พิมพ์งาน ฯลฯ